Uyumsuz Ki?ilik Özellikleri Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Uyumsuz Ki?ilik Özellikleri Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32387

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Uyumsuz Ki?ilik Özellikleri Envanteri (UKÖE), bireylerin **maladaptif** (uyumsuz) ki?ilik örüntülerini ve boyutlar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? kapsaml? bir psikolojik ölçektir. Bu envanterin Türkçeye uyarlanmas?, 2014 y?l?nda Servet Kaçar taraf?ndan Adnan Menderes Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü'nde sunulan bir yüksek lisans tezi kapsam?nda gerçekle?tirilmi?tir. Çal??ma, ölçe?in Türk kültürüne uygunlu?unu, yap?sal geçerlik ve yüksek düzeyde güvenirlik özelliklerini kan?tlamay? amaçlam??t?r. Toplam 220 maddeden olu?an UKÖE, klinik ara?t?rmalar ve psikolojik de?erlendirme süreçleri için önemli bir araç olarak kabul edilmektedir.

Adaptasyon çal??mas? sonucunda, ölçe?in psikometrik özelliklerinin oldukça güçlü oldu?u tespit edilmi?tir. Özellikle iç tutarl?l?k katsay?s?n?n (Cronbach Alfa) 0.972 gibi yüksek bir de?ere ula?mas?, envanterin Türk popülasyonunda tutarl? ve güvenilir ölçümler yapma kapasitesini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Uyumsuz Ki?ilik Özellikleri, Ki?ilik Envanteri, Maladaptif Ki?ilik, Ölçek Uyarlamas?, Psikometri, Güvenirlik, Geçerlik.

Yazarlar

Servet Kaçar (Türkçe Uyarlama ve Geçerlik/Güvenirlik Çal??mas? Sorumlusu).

Amaç

Uyumsuz Ki?ilik Özellikleri Envanteri'nin temel amac?, bireylerin **uyumsuz ki?ilik özellikleri** yelpazesi üzerindeki yo?unlu?unu ve da??l?m?n? sistematik olarak belirlemektir. Ölçek, teorik olarak belirlenmi? olan maladaptif ki?ilik boyutlar?n? ölçerek, bu boyutlar?n günlük i?leyi? üzerindeki etkilerini nicel hale getirmeyi hedefler.

Bu envanterin Türkçeye uyarlanmas?ndaki spesifik amaç ise, Türkiye'deki ara?t?rmac? ve klinisyenlerin, Bat? kaynakl? ki?ilik patolojisi modellerini Türk kültürü içinde geçerli ve güvenilir bir ?ekilde kullanabilmelerine olanak sa?lamakt?r. Bu sayede, **ki?ilik bozukluklar?**n?n de?erlendirilmesi ve müdahale planlar?n?n geli?tirilmesi kolayla?maktad?r.

Yap?

UKÖE'nin ölçtü?ü temel yap?, bireylerin kendilerine ve çevrelerine yönelik geli?tirdikleri kal?c?, esnek olmayan ve i?levsiz davran??, duygu ve bili? örüntüleri olan **uyumsuz ki?ilik özellikleri**dir. Bu özellikler, genellikle bireyin sosyal, mesleki ve ki?isel ya?am alanlar?nda önemli s?k?nt?lara yol

ARABPSYCHOLOGY.COM

açar.

Envanter, ki?ilik patolojisini kategorik bir model yerine boyutsal bir perspektiften ele almaktad?r. Geçerlik çal??mas?nda, boyutlar?n birbirleriyle olumlu yönde ili?kili oldu?unun görülmesi, bu boyutlar?n ortak bir üst yap? olan **maladaptif ki?ilik** kavram?n? temsil etti?ini desteklemektedir.

Geçerlik

Envanterin yap? geçerli?ini de?erlendirmek amac?yla, ölçe?in farkl? boyutlar? aras?ndaki ili?kileri inceleyen **korelasyon analizi** gerçekle?tirilmi?tir. Bu analizler, **Uyumsuz Ki?ilik Özellikleri Envanteri**'nin boyutlar?n?n birbirleri ile istatistiksel olarak **olumlu yönde** ve **anlaml? düzeyde** ili?kili oldu?unu ortaya koymu?tur.

Bu bulgu, ölçe?i olu?turan alt boyutlar?n ayn? genel yap?y? ölçmeye katk?da bulundu?unu ve ölçe?in iç tutarl?l???n?n yüksek oldu?unu göstermektedir. Bu, envanterin ölçtü?ü **uyumsuz ki?ilik özellikleri** yap?s?n?n tekil bir bütünlük içinde incelenebilece?ini destekleyen önemli bir geçerlik kan?t?d?r.

Güvenirlik

Uyumsuz Ki?ilik Özellikleri Envanteri'nin iç tutarl?l?k güvenirlik çal??mas?, ölçe?in maddelerinin ne kadar homojen oldu?unu belirlemek üzere yap?lm??t?r. Bu kapsamda hesaplanan **Cronbach alfa** iç tutarl?l?k katsay?s?, tüm ölçek için 0.972 gibi istisnai derecede yüksek bir de?er olarak saptanm??t?r.

0.972'lik bu katsay?, envanterin 220 maddesinin tamam?n?n ölçülmek istenen psikolojik yap? ile yüksek oranda tutarl?l?k gösterdi?ini ve bu nedenle Türkçeye uyarlanm?? formun yüksek düzeyde güvenilir ölçümler sa?lad???n? i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Orijinal kaynak metinde spesifik olarak kullan?lan faktör analizi yöntemi (Aç?mlay?c? veya Do?rulay?c?) ve sonuçlar? detayland?r?lmam??t?r. Ancak, envanterin 220 maddeden olu?mas? ve boyutlar aras? korelasyonlar?n geçerlik analizinde kullan?lmas?, envanterin çok boyutlu bir yap?ya sahip oldu?unu göstermektedir. Ölçe?in yap? geçerli?ini tam olarak anlamak için, uyarlama çal??mas? olan Kaçar'?n (2014) yüksek lisans tezinin tamam?n?n incelenmesi gerekmektedir.

Envanter Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: 220 maddeden olu?maktad?r. Derecelendirme format? kaynakta belirtilmemi?tir, ancak tipik olarak Likert tipi bir ölçek kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.

Language Available: Türkçe

Population Group: Yeti?kinler (Yüksek lisans tezleri genellikle üniversite ö?rencisi veya genel yeti?kin örneklemleri kullan?r.)

Age Group: Belirtilmemi?tir.

Population Details: Türk popülasyonu üzerinde uyarlanm??t?r.

Test Methodology: Öz Bildirim Envanteri.

Anahtar Kelimeler

Psikolojik Ölçek, 220 Madde, ?ç Tutarl?l?k, Cronbach Alfa, Yüksek Lisans Tezi, Korelasyon Analizi, Maladaptif Özellikler.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: sbasaran@pau.edu.tr (?leti?im adresi olarak kaynakta belirtilmi?tir.)

Correspondence Address: Belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Envanterin uyarlama çal??mas? **2014** y?l?nda tamamlanm??t?r. Ticari kullan?m ve izin detaylar? için sorumlu yazar Servet Kaçar veya kaynakta belirtilen ileti?im adresi arac?l???yla bilgi al?nmas? önerilmektedir.

Kaynaklar

Kaçar, S. (2014). Uyumsuz ki?ilik özellikleri envanterinin Türkçeye uyarlanmas?, geçerlik ve güvenirlik çal??mas? (Yüksek lisans tezi, Adnan Menderes Üniversitesi, Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, Ayd?n). https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi adresinden edinilmi?tir.

Tezin orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: uyumsuz-kisilik-ozellikleri-envanteri-toad.pdf

Tez detaylar?na YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilir: tez.yok.gov.tr

ARABPSYCHOLOGY.COM

Uyumsuz Ki?ilik Özellikleri Envanteri Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, bu özet içeri?inde sa?lanmam??t?r ve tam metin için Kaçar (2014) taraf?ndan haz?rlanan yüksek lisans tezine ba?vurulmas? gerekmektedir. Envanter toplam 220 maddeden olu?maktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM